تەعریبی موقەدەس. بەختیار محەمەد

تەعریبی موقەدەس ئەو تەعریبەیە، کە کەسی تەعریبکراو خۆی بەرگریی سەرسەختانە لە تەعریبکردنەکەی خۆی دەکا.ئەم تەعریبە شیرین و پیرۆزە، چونکە بە ناوی خوا و ئایینەوە دەکرێ. ئەم تەعریبە تەعریبکردنی ئیمانە. تەعریبکردنی زمان و باوەڕ و بیرکردنەوەی ئیمانە. واتە تۆ بە زمانی خۆت خوا ناپەرستی، بەڵکو بە زمانی نەتەوەیەکی دیکە خوا دەپەرستی و لەلاشت لە زمانەکەی خۆت باڵاتر و پیرۆزتر دەبێ، چونکە خوا لە کتێبی پیرۆزدا (قورئان) بەم زمانە لەگەڵ دوایین پێغەمبەری خۆی (کە عەرەبە) دواوە و ئەم زمانە بۆتە زمانی ئایین و ئیمانی هەموو نەتەوەکانی ئۆمەتی ئیسلام. لەمەوە، کاتێك – گریمان – تۆ بڵێی من دەمەوێ بە کوردی و بە زمانی خۆم نوێژ دەکەم، ئەوا بەر لە عەرەب، لەلایەن هاوزمانانی ئیمانداری خۆتەوە، نەك هەر بە توندی دژایەتی دەکرێی، بەڵکو تەکفیر و بە کافریش دەکرێی. ئایا ئەدی ئەمە تەعریبی موقەدەس نییە؟ ئەو تەعریبەی، کە مێژووی موقەدەسی پتر لە 1400 ساڵی لە پشتە.
ئێستا لە ناو ئەم پیرۆزییەدا زمانی (ئاخاوتنی) کوردی نامۆیە و دەرکراوە. واتە زمانی ئیمانی کوردی ونە. ئەوەی هەیە تەنیا زمانی ئیمانی عەرەبییە، نەك هەر ئەوە، بەڵکو زمانێکیشە زۆر لە زمانی کوردی موقەدەستر و پیرۆزترە.
ڕاستییەکەی مۆرکی پیرۆزایەتی (ئیمان) لە زمانی کوردی داماڵراوە، بەڵکو ئەم پیرۆزییە لە مێژووی ئیمانی کوردیدا پێوار و نادیار و ونە (ئەگەر ئایینی ئێزیدی لێ بترازێ)؛ ئا لێرەشدا مێژووی ئیمانی تەعریبکراوی پیرۆزی کوردی، کە ئیسلامە، ئیمانی ئایینی ئێزیدی تەکفیر و بە شەیتان دەکا و بە پیس و چەپەڵی لە قەڵەم دەدا. ئا لێرەدا ئیمانی تەعریبیکراوی پیرۆز، دژی ناسنامەی ڕەسەنی خۆی، کە خواپەرستییە بە زمانی کوردی دەوەستێتەوە و دژایەتی دەکا و ڕەتی دەکاتەوە.
بەڵێ، ئا ئەمەیە تەعریبی موقەدەس، کە زمانێکی دیکەت لە زمانەکەی خۆت لەلا پیرۆزتر بێ و بە بێ ئەوەی پێ بزانی و ئاگاشت لێ بێ، بەڕەهایی لەلات پیرۆز کرابێ و هەرگیزیش لە چێوەی ئیماندا بە زمانەکەی خۆتی نەگۆڕیتەوە و هەر لەم چێوەیەشدا زمانەکەی خۆت ون و لەبیر کردبێ، تەنانەت بە زمانی شەیتان و شەیتانپەرستانیشی بزانی (ئێزیدی) و واشیان تێگەیاندبی، کە زمانەکەی خۆت لە دەرەوەی زمانی

ئیمان و ئایینی عەرەبیدا (ئیسلامدا)، زمانی پیسی کافر و شەیتانانە.
ئایا هیچ موسڵمانێکی ئیمانداری کورد هەیە، کە ڕقی لە ئێزیدی نەبێتەوە و بە شەیتانپەرستی لە قەڵەم نەدا و سەرسەختانەش بەرگریی لە ئیسلام و زمانەکەی (عەرەبی) نەکا؟ ئەی ئەمە تەعریبی موقەدەس نەبێ، چی دیکەیە؟
ئەو تەعریبەی، کە بۆ ماوەی سەدان ساڵ کورد دەخاتە خەوی قووڵی سیاسی و لە مێژوودا دەردەکرێ و دەبێتە خزمەتکار و نۆکەر و ژێردەستەی تورك و عەرەب و فارس و زۆر کەم و بە دەگمانیش نەبێ بە زمانی خۆی نەدواوە (نەینووسیوە) و بیری نەکردۆتەوە (هەموومان دەزانین زۆر لەمێژ نییە، کە کورد بە زمانی خۆی دەنووسێ و هەوڵ دەدا بە زمانی خۆشی بیر بکاتەوە). تەنانەت سەرەتای داستانی (مەم و زین)ی ئەحمەدێ خانی، بە زمانی (وشەی) تەعریبی موقەدەس دەست پێ دەکا:
سەر نامەیێ نامە نامێ اللە
بێ نامێ وی نا تەمامە واللە
هەڵبەت وشە و ناوی (اللە) جەوهەری ئیمانی پیرۆز و سەرەتای مێژووی تەعریبی موقەدەسە. ئەو جەوهەر و سەرەتایەی، کە زمانی عەرەبی لە هەموو زمانێکی تر باڵاتر و موقەدەستر دەکەن.
ئەی، کە هەژاریش دەڵێ:
بە کوردی دەژیم بە کوردی دەمرم
بە کوردی دەیدەم وەرامی قەبرم
بە کوردی دیسان زیندوو دەبمەوە
لەو دنیاش بۆ کورد تێ هەڵدەچمەوە
هەر مەبەستی لەو تەعریبە موقەدەسەیە.

بەختیار محەمەد